**VASTINE TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUKSEEN 2025**
Seuraavassa esitetään kommentteja tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksessa nostamiin asioihin. Vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen annetaan kunnanhallituksen kautta valtuuston ja tarkastuslautakunnan tietoon.

(Keltaiselle tarkastuslautakunnan nostot ja **Vastine**: ao. nostoon vastine)

**Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**
Teksti arviointikertomuksessa
Tarkastuslautakunta toteaa, että tilikausi 2025 toteutui talousarvioon nähden hyvin. Lainakannan kasvu tuo tulevaisuuden haasteita. Lisäksi hankintalakiuudistus 10 % sidosyksikkövaatimuksella tulee aiheuttamaan merkittäviä lisäkustannuksia ja järjestelyjä sekä talous- ja palkkapalvelujen että ict -toimintojen uudelleen järjestelyjen myötä. Tarkastuslautakunta näkee, että taloustyöryhmä on edelleen tarpeellinen ja tulevaisuudessa talouden suunnittelua tulee ennakoida pidemmällä tähtäimellä.

**Vastine:**
Kunnan taloustilanteen seuranta ja sen pohjalta ennusteiden laatiminen on yksi tärkeistä tehtävistä. Kunnanhallitus on 30.6.2025 nimennyt taloustyöryhmän, jonka tehtävänä on ollut laatia ehdotuksia talouden tasapainottamistoimenpiteiksi. Työryhmään on nimetty:

- kunnanvaltuuston puheenjohtaja Soile Vakkala
- kunnanhallituksen puheenjohtaja Lauri Niskala
- valtuustoryhmien puheenjohtajat
- kunnanjohtaja Vivi Marttila
- sivistysjohtaja Hanna Tikka
- tekninen johtaja Juho Kurunlahti
- hallintojohtaja Mirja Klasila

Työryhmä on kokoontunut vuoden 2025 aikana kaksi kertaa.

**Investoinnit**
Teksti arviointikertomuksessa
Talousarviolla tilikaudelle varatut investointien määrärahat ovat alittuneet tilikauden aikana. Tarkastuslautakunta toteaa, että tilinpäätöksellä on annettu selonteko investointimenojen poikkeamista. Tilikauden 2025 investoinnit olivat niin suuret, että tulevaisuuden investoinnit vaativat tarkan suunnittelun.

**Vastine:**
Simon kunnassa on valtuusto hyväksynyt taloussuunnitelman kolmeksi vuodeksi ja sen ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Investointisuunnitelma pohjautuu aiempaan hyväksyttyyn taloussuunnitelmaan. Suunnitelmakauden pidentäminen ei ole lisänne ennustettavuutta tämänhetkisen kuntatalouden muutosten takia mm. hankintalain muutos ja valtionosuusuudistus. Vuoden 2026 talousarvioon on tarkennettu investoinnin sisältöä.

**Palvelualueet**
**Keskushallintopalvelut**
Teksti arviointikertomuksessa
Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnanhallituksen asettamat tavoitteet ovat toteutuneet pääosin hyvin. Lautakunta toivoo, että vuoden 2026 tilinpäätöksessä verrataan 2025 ja 2026 vuoden kustannustehokkuutta työllistämisen sekä kelan sakkomaksujen osalta.
Taloustoimen osalta talousarviossa ei ole määritelty varsinaisia toiminnallisia tavoitteita. Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoitteet olisi hyvä asettaa myös taloustoimelle.
Tarkastuslautakunta toteaa edelleen, että Simon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä hankintaohjeistuksen päivitys olisi suotavaa.

**Vastine:**
Pyritään jatkossa laatimaan yksiselitteisiä ja konkreettisia tavoitteita talousarviossa ja raportoida ne osavuosikatsauksessa ja tilinpäätöksessä. Vuoden 2026 tilinpäätökseen tehdään vertailu vuosien 2025 ja 2026 vuoden kustannustehokkuudesta työllistämisen sekä kelan sakkomaksujen osalta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä hankintaohjeistuksen päivitys on työnalla ja tarkoitus olisi saada ne käsittelyyn loppuvuoden 2026 aikana.

**Tekniset palvelut**
Teksti arviointikertomuksessa
Yhteenvetona tarkastuslautakunta toteaa, että talousarvion toiminnallisten tavoitteiden osalta tiedot tulisi esittää tilinpäätöksessä yhteneväisessä muodossa siten, että ensin esitetään talousarvion tavoite ja sen jälkeen tavoitteiden toteutuminen. Toiminnalliset tavoitteet tulisi myös päivittää säännöllisesti. Vertailuvuotena tavoitteiden toteumissa tulee käyttää edellistä vuotta.
Tarkastuslautakunta pyytää tilannekatsausta kiinteistöjen peruskorjaussuunnitelmasta.

**Vastine:**
Jatkossa talousarvion toiminnallisia tavoitteita laaditaan mitattavissa olevia yksiselitteisempiä ja konkreettisia tavoitteita sekä käyttötaloudessa. Lisäksi niiden toteutumista seurataan myös osavuosikatsauksissa ja raportoidaan tilinpäätöksessä.

Teknisessä toimessa on laadittu useista kiinteistöistä pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelmia (PTS). PTS eli pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelma on pitkän aikavälin suunnitelma tulevista huolto- ja korjaustarpeista ja niiden ajoittamisesta. PTS tehdään yleensä 10–20 vuoden aikajänteelle ja on taloyhtiöille pakollinen. Suunnitelman avulla pyritään ennakoimaan ja jakamaan suuremmat remontit järkevästi pitkälle aikavälille, jotta ne eivät aiheuta äkillisiä taloudellisia rasituksia.

**Kuntakonserni**
Teksti arviointikertomuksessa
Simon Vuokratalojen osalta tilikauden tulos muodostui tappiolliseksi; yhtiö on vapaaehtoisessa velkasaneerauksessa. Käyttöastetavoitteeseen ei päästy. Osa tavoitteiden mittareista ovat sellaisia, että toteumasta ei selviä, onko tavoitteeseen päästy. Esim. vuokratason kilpailukykyisyys mittarina on tarpeeton, koska kilpailua ei juurikaan ole. Vuokra-asuntojen laatuun liittyvät mittarit, vuokrausaste ja korjausinvestointitaso, eivät kerro suoraan asuntojen laadusta.
Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Simon Vuokratalot Oy:n korjaus- velka selvitetään kohteittain.
Simon Vesihuolto Oy ei ole saavuttanut tilikauden tuloksen osalta tavoitetta, muut tavoitteet toteutuivat talousarvion mukaisesti.

**Vastine:**
Jatkossa Simon Vuokratalot Oy: n toiminnallisia tavoitteita laaditaan mitattavissa olevia yksiselitteisempiä ja konkreettisia tavoitteita, myös asuntojen laadusta. Lisäksi niiden toteutumista seurataan myös osavuosikatsauksissa ja raportoidaan tilinpäätöksessä.

Vuokratalot Oy:n pyydetään laatimaan kiinteistöjen kuntoselvitykset ja korjausrakentamista tehdään ja suunnitellaan tulevina vuosina.

**Henkilöstö**
Teksti arviointikertomuksessa
Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että henkilökunnan työssä jaksamiseen tehtyjä hyviä toimenpiteitä jatketaan

**Vastine:**
Kunta jatkaa henkilöstön työssä jaksamien tukemista ja varaa tarvittavat resurssit työnohjaukseen ja uusien työntekijöiden perehdyttämiseen.